



Den solbergske parlamentarismen

Taler
Marit Arnstad

Dato
20 mars 2018

Sted
Stortinget

Omstendigheter
Debatt om mistillitsforslag mot justisminister Sylvi Listhaug (4)

1 Vi har stått i en svært tilspisset situasjon i Stortinget. Den situasjonen er det ingen andre enn justisministeren sjøl som har skapt, først ved å publisere et usant og tendensiøst budskap, deretter ved å nekte å ta inn over seg at det var galt, og til slutt ved heller ikke å takle situasjonen med en retrett i Stortinget.

5

Det var lenge et åpent og ubesvart spørsmål om statsråden bevisst og kalkulert la ut dette innlegget på Facebook og visste at det ville bidra til konflikt og splittelse, men jeg må si at hennes innlegg på Facebook i dag om sin egen avgang bekrefter at så var tilfellet. Hun mente åpenbart ingenting med den retretten som ble foretatt sist uke. I dagens Facebook-innlegg viser Sylvi Listhaug fram for alle at hun ikke har skjønt alvoret i sin konstitusjonelle rolle som justisminister.

For Senterpartiet har det særlig vært to sider som har vært viktig i denne saken. 15 Det ene er at en justisminister er en konstitusjonell rolle som må fylles, og om det stemmer at justisministeren ikke lyttet til statsministeren, slik pressen har avdekket i denne saken, er det veldig alvorlig. For dersom hun ikke er i stand til å etterkomme et pålegg fra sjefen sin på en vanlig hverdag, hvordan skulle vi ha trodd at hun var i stand til det i en krisesituasjon? Enhver justisminister må 20 nemlig være i stand til å være en samlende og handlekraftig person på nasjonens tyngste dager. I en slik situasjon må Stortinget også kunne være trygg på at det finnes en grunnleggende tillit mellom statsminister og justisminister, mellom ansvarlig statsråd og hele Stortinget. Det var den rollen Sylvi Listhaug ikke fylte.

25

Det er forskjell på å være god på Facebook og å være en god, ansvarlig leder for vår felles sikkerhet og beredskap. Som politiske ledere må vi ikke føre det

30 destruktive, vi må motarbeide det. Mer enn noen annen i regjeringen må vi alle kunne ha tillit til at landets justisminister skal håndtere små og store krisesituasjoner på en god, ryddig og samlende måte - til landets og regjeringens beste. Det var den tillitsprøven Sylvi Listhaug ikke besto.

35 Over tid har vi sett en praksis der statsråder fra ulike regjeringspartier får lov til å kommunisere på tvers av det som er regjeringens vedtatte politikk. Det har skapt en uklarhet om statsråder og regjeringsparti faktisk står bak regjeringens samlede politikk. Det har blitt akseptert en form for dobbeltkommunikasjon fra denne regjeringen. Vi har sett det i saker der Fremskrittspartiet i regjering har gått inn for én ting og Fremskrittspartiet i Stortinget for noe annet. De to siste
40 månedene har Venstre i regjering ment én ting, mens Venstre i Stortinget har ment noe annet. Det er det som kalles den solbergske parlamentarismen. Det er en parlamentarisk form som er betenkelig, fordi noen kan bli forledet til å tro at dette er vanlig praksis i norsk politikk, men det er det ikke. Det er noe helt nytt. Og dersom det nå ikke blir korrigert i kjølvannet av denne saken, risikerer en at
45 grensene for hva som er god parlamentarisk praksis i Norge, blir endret på varig basis. Det er nå statsministerens ansvar å bidra til at det ikke skjer. Denne dobbeltkommunikasjonen kan ikke lenger få lov til å fortsette.

Senterpartiet var forberedt på å stemme for det mistillitsforslaget som lå til
50 behandling her i dag. Vi mente at statsministeren hadde hatt en mulighet til å unngå denne situasjonen. Å gi uttrykk for det har ikke vært noe forsøk fra oss på å prøve å dirigere sammensetningen av regjeringen, men å peke på den mulighet og det spillerom statsministeren har i en slik sak.

55 I dag framstår statsministeren som en svekket statsminister, som nærmest blir gjort til en kommentator til sammensetningen av sin egen regjering. For nå har Sylvi Listhaug sjøl tatt det ansvaret. Det var riktig, og det var bra - og det var nødvendig. Vi kunne ikke hatt en justisminister som ikke forsto at hun måtte fylle justisministerrollen hele tida, vi kunne ikke hatt en justisminister som ikke
60 kunne være en beredskapsminister, der det ville vært usikkerhet om hun hadde taklet en krisesituasjon for dette landet.

Kilde

www.stortinget.no

65

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/den-solbergske-parlamentarismen>